

I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2022/2192

ze dne 9. listopadu 2022,

kterým se stanoví zvláštní ustanovení pro programy spolupráce na období 2014–2020 podporované evropským nástrojem sousedství a v rámci cíle Evropská územní spolupráce v návaznosti na narušení provádění programů

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 178, čl. 209 odst. 1 a čl. 212 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

po konzultaci s Evropským hospodářským a sociálním výborem,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽¹⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Evropská rada ve svých závěrech ze dne 24. února 2022 odsoudila nevyprovokovanou a neoprávněnou vojenskou agresi Ruska proti Ukrajině, jakož i zapojení Běloruska do této agrese. V důsledku této agrese Komise pozastavila dohody o financování programů spolupráce mezi Unií a Ruskem, respektive Běloruskem, a případně členským státem, v němž sídlí řídicí orgán dotčeného programu. Od začátku ruské vojenské agrese proti Ukrajině uvalila Unie na Rusko a Bělorusko řadu nových sankcí.
- (2) Ruská vojenská agrese narušila provádění třinácti programů přeshraniční spolupráce podporovaných z evropského nástroje sousedství zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 232/2014 ⁽²⁾, a to mezi devíti členskými státy, v nichž sídlí řídicí orgán programu, a Ukrajinou, Moldavskou republikou, Ruskem a Běloruskem.
- (3) Zfalšování prezidentských voleb v Bělorusku v srpnu 2020 a násilné potlačení pokojných protestů již vedly k přehodnocení pomoci Unie Bělorusku v návaznosti na závěry Rady ze dne 12. října 2020.

⁽¹⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 20. října 2022 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 8. listopadu 2022.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 232/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje evropský nástroj sousedství (Úř. věst. L 77, 15.3.2014, s. 27).

- (4) V důsledku ruské vojenské agrese proti Ukrajině čelí Unie, a zejména její východní regiony, jakož i západní části Ukrajiny a Moldavská republika, značnému přílivu vysídlených osob. Tento příliv osob představuje další výzvu pro členské státy a další země sousedící s Ukrajinou, která by se mohla dále rozšířit i na další členské státy, zejména v době, kdy se jejich ekonomiky stále zotavují z dopadů pandemie COVID-19.
- (5) Kvůli ruské vojenské agresi proti Ukrajině, a v případě Moldavské republiky kvůli přílivu vysídlených osob z Ukrajiny, který je přímým důsledkem této agrese, byly navíc značně narušeny dva programy nadnárodní spolupráce podporované evropským nástrojem sousedství a Evropským fondem pro regionální rozvoj (EFRR) podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 ⁽³⁾, konkrétně Program Interreg pro region Baltského moře s účastí Ruska a nadnárodní program pro Podunaj s účastí Ukrajiny a Moldavské republiky.
- (6) Od oznámení o pozastavení dohod o financování programů spolupráce s Ruskem a Běloruskem je pozastaveno provádění všech programů a projektů s těmito zeměmi. Je nezbytné stanovit konkrétní pravidla pro pokračování provádění programů spolupráce podporovaných z evropského nástroje sousedství a EFRR, a to i v případě ukončení příslušné dohody o financování.
- (7) Provádění programů spolupráce podporovaných evropským nástrojem sousedství se řídí prováděcím nařízením Komise (EU) č. 897/2014 ⁽⁴⁾. Prováděcí nařízení (EU) č. 897/2014 však nelze v případě potřeby změnit, protože jeho právní základ, nařízení (EU) č. 232/2014, již není od 31. prosince 2020 v platnosti. Proto je nezbytné stanovit konkrétní ustanovení týkající se dalšího provádění příslušných programů spolupráce v samostatném právním nástroji.
- (8) Dohody o financování programů spolupráce s Ukrajinou a Moldavskou republikou nejsou pozastaveny. Provádění těchto programů je však značně ovlivněno nevyprovokovanou a neoprávněnou vojenskou agresi Ruska proti Ukrajině a značným přílivem vysídlených osob z Ukrajiny do Moldavské republiky. Pro řešení problémů programových partnerů, programových orgánů a projektových partnerů je nezbytné stanovit zvláštní pravidla pro další provádění příslušných programů spolupráce.
- (9) S cílem zmírnit zátěž veřejných rozpočtů vyplývající z potřeby reagovat na nevyprovokovanou a neodůvodněnou vojenskou agresi Ruska proti Ukrajině a na značný příliv vysídlených osob z Ukrajiny by se pravidlo spolufinancování stanovené v prováděcím nařízení (EU) č. 897/2014 nemělo vztahovat na příspěvek Unie.
- (10) Ke změně míry spolufinancování by mělo být nutné pouze oznámení revidovaných finančních tabulek Komisi a dalších procesních opatření. Je nezbytné zjednodušit pravidla pro úpravy a revize programů pro programy přímo dotčené vojenskou agresi proti Ukrajině nebo značným přílivem vysídlených osob z Ukrajiny. Případné následné úpravy, včetně cílových hodnot ukazatelů, by měly být umožněny v rámci následné úpravy programu po skončení účetního období.
- (11) Výdaje na projekty řešící migrační výzvy v důsledku ruské vojenské agrese proti Ukrajině by měly být způsobilé od zahájení této agrese dne 24. února 2022.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 ze dne 17. prosince 2013 o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 259).

⁽⁴⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 897/2014 ze dne 18. srpna 2014, kterým se stanoví zvláštní ustanovení pro provádění programů přeshraniční spolupráce financovaných podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 232/2014, kterým se zřizuje evropský nástroj sousedství (Úř. věst. L 244, 19.8.2014, s. 12).

- (12) Ačkoli za řízení projektů, které již byly vybrány společným monitorovacím výborem, je odpovědný řídicí orgán, v rámci některých programů mají být některé změny projektů schváleny společným monitorovacím výborem. V zájmu urychlení nezbytných změn je proto nutné stanovit, že odpovědnost za změnu, kterou je podle vnitrostátního práva řídicího orgánu třeba provést u dokumentů stanovících podmínky pro podporu projektů postižených narušením provádění programů, nese pouze příslušný řídicí orgán, a to bez předchozího schválení společným monitorovacím výborem. Tyto změny by se mimo jiné mohly týkat výměny hlavního příjemce, případných změn plánu financování nebo lhůt pro provedení. Pokud jde o nové projekty, řídicí orgán by měl mít výslovně povoleno podepisovat smlouvy i po 31. prosinci 2022, s výjimkou smluv na velké infrastrukturní projekty. Všechny projektové činnosti financované z programu by však měly být ukončeny do 31. prosince 2023.
- (13) Ruská vojenská agrese proti Ukrajině způsobila vyšší inflaci, než se očekávalo, stejně jako neočekávané zvýšení cen dodávek a stavebních prací, což společně ovlivňuje provádění velkých infrastrukturních projektů v dotčených programech. Za účelem nápravy této situace by mělo být povoleno, aby podíl příspěvku Unie přiděleného na tyto projekty překročil strop stanovený v prováděcím nařízení (EU) č. 897/2014, a to o 30 % při uzavření programu, za předpokladu, že k překročení dojde pouze v důsledku neočekávaného zvýšení cen dodávek a stavebních prací.
- (14) Ověřování prováděná řídicím orgánem sestávají ze správních ověření a ověření projektů na místě. Z důvodu narušení provádění programů již nebylo možné na Ukrajině provádět ověřování projektů na místě. Proto je nutné stanovit možnost provádět pouze správní ověření. Kromě toho, pokud byla infrastrukturní složka projektu zničena ještě před provedením ověření, mělo by být příjemci umožněno vykázat související výdaje pro účely schválení účetní závěrky na základě čestného prohlášení příjemce, v němž uvede, že projekt před svým zničením odpovídal obsahu uvedenému na fakturách nebo v dokumentech s rovnocennou průkazní hodnotou.
- (15) Podle prováděcího nařízení (EU) č. 897/2014 mohou projekty získat finanční příspěvek, pokud splňují soubor podrobných kritérií. V důsledku narušení provádění programů nemusí být na začátku narušení nebo při ukončení daného projektu splněno jedno nebo více z těchto kritérií, zejména požadavek, aby měl projekt zřejmý dopad na přeshraniční nebo nadnárodní spolupráci. Kromě toho by již nemusela být dodržena základní podmínka zapojení příjemců nejméně z jednoho ze zúčastněných členských států a nejméně jedné ze zúčastněných partnerských zemí. Je proto nutné určit, zda lze výdaje považovat za způsobilé i přesto, že z důvodu narušení provádění programů již nemusí být některé podmínky pro financování splněny.
- (16) V důsledku narušení provádění programů bude řada projektů *de facto* bez partnera z partnerské země. Aby mohli příjemci v členských státech dokončit své činnosti, je vhodné se výjimečně odchýlit od povinnosti, aby všechny projekty měly nejméně jednoho příjemce z partnerské země a aby všechny činnosti měly skutečný přeshraniční nebo nadnárodní dopad a přínos.
- (17) Povinnosti hlavního příjemce se vztahují na všechny činnosti spojené s prováděním projektu. V důsledku narušení provádění projektu by mohlo být hlavním příjemcům znemožněno plnit své závazky s ohledem na partnerské země. Povinnosti hlavního příjemce by proto měly být upraveny a případně omezeny na provádění projektu s ohledem na členské státy. Hlavní příjemci by rovněž měli mít možnost změnit písemnou dohodu s ostatními partnery projektu a pozastavit některé činnosti nebo účast některých partnerů. V neposlední řadě by měla být zrušena nebo alespoň upravena povinnost hlavních příjemců převádět platby obdržené od řídicího orgánu ostatním partnerům.
- (18) Aby se dotčené programy mohly zabývat výjimečnými okolnostmi, je nutné umožnit, aby projekty, které se zabývají migračními výzvami, mohly být ve výjimečných a řádně odůvodněných případech vybrány bez předchozí výzvy k předkládání návrhů.

- (19) Po pozastavení dohod o financování s partnerskými zeměmi byly pozastaveny platby související s ruskou nebo běloruskou účastí. Na Ukrajině navíc brání převodu peněz do zahraničí mimořádná opatření přijatá národní bankou a bezpečnostní situace v důsledku ruské vojenské agrese proti Ukrajině. Je proto vhodné umožnit přímé vyplácení grantů řídicím orgánem příjemcům projektů v členských státech a v partnerských zemích, jejichž dohody o financování nejsou pozastaveny.
- (20) Programy spolupráce v rámci evropského nástroje sousedství musí stanovit způsob přepočtu výdajů vzniklých v jiné měně než v eurech. Tento způsob se má použít po celou dobu trvání programu. V důsledku finančních a hospodářských důsledků ruské vojenské agrese proti Ukrajině dochází k neočekávaným výkyvům směnných kurzů. Je proto nutné stanovit možnost tento způsob změnit.
- (21) V důsledku narušení provádění programů by se mohlo stát, že řídicí orgány nebudou moci přijímat bankovní převody z některých partnerských zemí, což by mělo za následek nemožnost vymáhat dluhy od příjemců projektů, kteří se v těchto zemích nacházejí. V případě partnerské země, která převedla část svého vnitrostátního příspěvku řídicímu orgánu, by měly být tyto částky použity na vyrovnání těchto dluhů. V případě ostatních partnerských zemí by měla Komise od inkasních příkazů týkajících se nedobytných pohledávek upustit nebo by měla převzít jejich řešení.
- (22) V souladu s nařízením (EU) č. 1299/2013 se použitelné podmínky provádění programů, kterými se řídí finanční řízení a programování, monitorování, hodnocení a kontrola účasti třetích zemí prostřednictvím příspěvku ze zdrojů evropského nástroje sousedství pro nadnárodní programy spolupráce, mají stanovit v příslušném programu spolupráce, a v případě potřeby rovněž v dohodě o financování mezi Komisí, vládami dotčených třetích zemí a členským státem, v němž sídlí řídicí orgán příslušného programu spolupráce. Ačkoli by příslušné podmínky provádění programů pro tyto aspekty mohly být upraveny změnou programu spolupráce, je nezbytné stanovit některé odchylky od určitých ustanovení nařízení (EU) č. 1299/2013, aby bylo možné použít ustanovení určená pro programy spolupráce v rámci evropského nástroje sousedství rovněž na Program Interreg pro region Baltského moře a nadnárodní program pro Podunají.
- (23) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž určení zvláštních ustanovení týkajících se provádění programů spolupráce dotčených ruskou vojenskou agresí proti Ukrajině, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu rozsahu a účinků navrhované akce může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku toto nařízení nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (24) Financování poskytované v souvislosti s tímto nařízením má splňovat podmínky a postupy stanovené omezujícími opatřeními přijatými podle článku 215 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“).
- (25) Vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné řešit migrační výzvy vyplývající z ruské vojenské agrese proti Ukrajině a přetrvávající krizi v oblasti veřejného zdraví v důsledku pandemie COVID-19, je vhodné uplatnit výjimku ze lhůty osmi týdnů stanovenou v článku 4 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, připojeného ke Smlouvě o EU, Smlouvě o fungování EU a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii.
- (26) Aby členské státy mohly včas upravit své programy a využít tak možnosti neuplatňovat žádné spolufinancování příspěvku Unie pro účetní období 2021 - 2022, mělo by toto nařízení vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Toto nařízení stanoví zvláštní ustanovení pro třináct programů přeshraniční spolupráce upravených nařízením (EU) č. 232/2014 a dva programy nadnárodní spolupráce upravené nařízením (EU) č. 1299/2013, které jsou uvedeny v příloze tohoto nařízení, v souvislosti s narušením provádění programů v důsledku vojenské agrese Ruska proti Ukrajině a zapojení Běloruska do této agrese.
2. Články 3 až 14 tohoto nařízení se vztahují na programy přeshraniční spolupráce upravené nařízením (EU) č. 232/2014, které jsou uvedeny v části 1 přílohy tohoto nařízení.
3. Článek 15 tohoto nařízení se vztahuje na programy nadnárodní spolupráce upravené nařízením (EU) č. 1299/2013, které jsou uvedeny v části 2 přílohy tohoto nařízení.

Článek 2

Definice

1. Pro účely tohoto nařízení se rozumí:
 - 1) „partnerskou zemí“ kterákoli z třetích zemí účastnících se programu spolupráce uvedeného v příloze;
 - 2) „narušením provádění programu“ problémy s ohledem na provádění programů v důsledku jedné z těchto situací nebo kombinace obou:
 - a) částečné nebo úplné pozastavení nebo ukončení dohody o financování uzavřené s partnerskou zemí v důsledku omezujících opatření přijatých v souladu s článkem 215 Smlouvy o fungování EU;
 - b) vojenská agrese proti partnerské zemi nebo významný příliv vysídlených osob do této země.
2. Pro účely článků 3 až 14 tohoto nařízení se rovněž použijí definice uvedené v článku 2 prováděcího nařízení (EU) č. 897/2014.

Článek 3

Spolufinancování

V situaci uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 2 písm. b) se nevyžaduje žádné spolufinancování příspěvku Unie ze strany členských států nebo partnerských zemí v případě výdajů vzniklých, uhrazených a zahrnutých do roční účetní závěrky za účetní období, která začínají 1. července 2021, 1. července 2022 a 1. července 2023.

Článek 4

Programování

1. Pro použití článku 3 není nutné rozhodnutí Komise o schválení úpravy programu. Řídící orgán před předložením roční účetní závěrky za účetní období 2021-2022 oznámí Komisi revidované finanční tabulky, a to po předchozím schválení společným monitorovacím výborem.

2. Úpravy programu spočívající v kumulativních změnách, které nepřesahují 30 % původně přiděleného příspěvku Unie na každý tematický cíl nebo na technickou pomoc, jež zahrnují převod mezi tematickými cíli nebo z technické pomoci na tematické cíle nebo zahrnují převod z tematických cílů na technickou pomoc, se považují za nepodstatné, a proto je může provést přímo řídicí orgán po předchozím schválení společným monitorovacím výborem. Pro tyto úpravy není nutné rozhodnutí Komise.

3. Kromě odvolání na narušení provádění programu není pro kumulativní změny uvedené v odstavci 2 nutné další odůvodnění a proto mohou, je-li to možné, odrážet očekávaný dopad změn programu.

Článek 5

Způsobilost výdajů na projekty řešící migrační výzvy

Výdaje na projekty řešící migrační výzvy v důsledku narušení provádění programu jsou způsobilé od 24. února 2022.

Článek 6

Projekty

1. Od počátku narušení provádění programu může řídicí orgán změnit dokumenty stanovující podmínky podpory pro projekty, které byly tímto narušením postiženy, v souladu s vnitrostátním právem řídicího orgánu a bez předchozího schválení společným monitorovacím výborem.

Tyto změny se mohou týkat také výměny hlavního příjemce, změn plánu financování nebo lhůt pro provedení.

2. Řídicí orgán může podepisovat smlouvy, s výjimkou smluv na velké infrastrukturní projekty, i po 31. prosinci 2022, pokud všechny projektové činnosti financované z programu skončí do 31. prosince 2023.

3. Podíl příspěvku Unie přiděleného na velké infrastrukturní projekty může být při ukončení programu vyšší než 30 %, pokud k tomuto překročení dojde pouze v důsledku neočekávaného zvýšení cen dodávek a stavebních prací kvůli vyšší než očekávané inflaci.

Článek 7

Fungování řídicího orgánu

1. Ověřování prováděné řídicím orgánem může být omezeno na správní ověření, pokud není možné provést ověření projektu na místě. Pokud není možné provést žádné ověření, související výdaje se pro účely schválení účetní závěrky nevykazují.

2. Bez ohledu na odstavec 1, pokud však byla infrastrukturní složka projektu zničena ještě před provedením ověření, mohou být související výdaje vykázány pro účely schválení účetní závěrky na základě čestného prohlášení příjemce, v němž příjemce uvede, že projekt před svým zničením odpovídal obsahu uvedenému na fakturách nebo v dokumentech s rovnocennou průkazní hodnotou.

Článek 8

Dopad projektů přeshraniční spolupráce

1. V souvislosti s prováděním projektů, které byly postiženy narušením provádění programu, se dopad přeshraniční spolupráce a přínosy projektů posuzují ve třech fázích:

a) v první fázi do data, kdy narušení provádění programu začalo;

- b) ve druhé fázi k datu uvedenému v písmenu a);
- c) ve třetí fázi poté, co narušení provádění programu skončilo.

Pokud jde o první a třetí fázi, ukazatele a související cílové hodnoty použité pro toto posouzení jsou ukazateli a cílovými hodnotami dosaženými příjemci v členských státech a v partnerských zemích za předpokladu, že příjemci v partnerských zemích byli schopni poskytnout řídicímu orgánu příslušné informace.

Pokud jde o druhou fázi, použijí se pro toto posouzení ukazatele a související cílové hodnoty dosažené příjemci v členských státech a v těch partnerských zemích, jejichž dohody o financování nejsou pozastaveny a které nejsou v situaci podle čl. 2 odst. 1 bodu 2 písm. b).

2. Způsobilost výdajů v projektech, pokud jde o dopad přeshraniční spolupráce a její přínosy, se posuzuje v souladu s odstavcem 1.

3. V situaci uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 2 písm. b) se od projektů, které zahrnují infrastrukturní složku nacházející se v partnerské zemi, nevyžaduje vrácení příspěvku Unie, pokud nelze splnit povinnost, že nedojde k podstatným změnám do pěti let od ukončení projektu nebo ve lhůtě stanovené v pravidlech pro státní podporu.

Článek 9

Účast na projektech

1. Od data, kdy narušení provádění programu začalo, mohou probíhající projekty pokračovat i v případě, že se žádný z příjemců z partnerské země, která se nachází v situaci uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 2 písm. a) nebo b), nemůže účastnit.
2. Od data, kdy narušení provádění programu začalo, může společný monitorovací výbor vybrat nové projekty i v případě, že se v okamžiku výběru nemůže zúčastnit žádný příjemce z partnerské země, která se nachází v situaci uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 2 písm. a) nebo b).
3. Od data, kdy narušení provádění programu skončilo, může řídicí orgán bez předchozího schválení společným monitorovacím výborem změnit dokument stanovující podmínky podpory projektů tak, aby se vztahoval na příjemce z partnerské země uvedené v projektové žádosti.

Článek 10

Povinnosti hlavních příjemců

1. Od počátku narušení provádění programu a po dobu, během níž toto narušení trvá, není hlavní příjemce v členském státě povinen:
 - a) převzít odpovědnost za neprovedení části projektu, která byla narušením postížena;
 - b) zajistit, aby výdaje vykázané příjemci, kteří byli narušením postíženi, byly vynakládány na provádění projektu a aby odpovídaly činnostem stanoveným ve smlouvě a dohodnutým se všemi příjemci;
 - c) ověřit, že výdaje předložené příjemci, kteří byli narušením postíženi, byly přezkoumány auditorem nebo příslušným úředníkem veřejné správy.
2. Od počátku narušení provádění programu má hlavní příjemce v členském státě právo jednostranně změnit a upravit dohodu o partnerství s ostatními příjemci.

Toto právo zahrnuje možnost pozastavit v plném rozsahu nebo částečně činnost příjemce z partnerské země po dobu, během níž toto narušení provádění programu trvá.

3. Hlavní příjemce v členském státě může řídicímu orgánu navrhnout nezbytné změny projektu, včetně přerozdělení projektových činností mezi zbývající příjemce.

4. Od počátku narušení provádění programu může hlavní příjemce v členském státě požádat řídicí orgán, aby finanční příspěvek na provádění projektových činností zcela nebo zčásti nepřijal.

Hlavní příjemce v členském státě není povinen zajistit, aby příjemci v partnerských zemích obdrželi celou částku grantu co nejrychleji a v plné výši.

5. V situaci uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 2 písm. b) může hlavní příjemce v členském státě a řídicí orgán po dohodě s auditním orgánem ověřit a přijmout žádost o platbu bez předchozího ověření výdajů, které vykázal příjemce v partnerské zemi, auditorem nebo příslušným úředníkem veřejné správy.

6. Odstavce 1 až 5 tohoto článku se vztahují rovněž na hlavní příjemce v partnerské zemi, která není v situaci uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 2 písm. a).

Kromě toho může tento hlavní příjemce požádat řídicí orgán, aby po dobu narušení provádění programu určil jako hlavního příjemce jiného příjemce a provedl přímé platby ostatním příjemcům dotčeného projektu.

Článek 11

Přímé zadání

Od počátku narušení provádění programu a po dobu tohoto narušení může společný monitorovací výbor ve výjimečných a řádně odůvodněných případech vybrat projekty, které se zabývají migračními výzvami v důsledku vojenské agrese proti zúčastněné zemi, bez předchozí výzvy k předkládání návrhů.

Článek 12

Platby

Od počátku narušení provádění programu, a aniž je dotčen čl. 6 odst. 1, může řídicí orgán přímo převést finanční příspěvek na provádění projektových činností na jiné příjemce projektu, než je hlavní příjemce.

Článek 13

Používání eura

Zvolený způsob přepočtu výdajů vzniklých v jiné měně než v eurech na eura, jak je stanoveno v programu, může být zpětně změněn k datu počátku narušení provádění programu, a to za použití měsíčního účetního směnného kurzu Komise pro jeden z následujících měsíců:

- a) měsíc, v němž výdaj vznikl;
- b) měsíc, v němž byl výdaj předložen k přezkoumání auditorovi nebo příslušnému úředníku veřejné správy;
- c) měsíc, v němž byl výdaj oznámen hlavnímu příjemci.

Článek 14

Finanční odpovědnost, zpětné získávání prostředků a jejich vrácení řídicímu orgánu

1. Od počátku narušení provádění programu a po dobu tohoto narušení je řídicí orgán povinen učinit veškeré kroky nezbytné pro zpětné získání neoprávněně vyplacených částek od příjemců v partnerských zemích nebo od hlavních příjemců v členských státech nebo partnerských zemích v souladu s postupem stanoveným v odstavcích 2 až 5.
2. Řídicí orgán může rozhodnout o zpětném získání neoprávněně vyplacených částek přímo od příjemce v členském státě bez předchozího zpětného získání prostřednictvím hlavního příjemce v partnerské zemi.
3. Řídicí orgán připraví a zašle žádost o vrácení prostředků s cílem získat neoprávněně vyplacené částky zpět.

V případě negativní odpovědi nebo absence reakce příjemců v partnerských zemích nebo v partnerské zemi, v níž je příjemce usazen, však řídicí orgán není povinen vést správní řízení nebo se pokoušet o zpětné získání od příslušné partnerské země ani zahájit řízení o nápravě v dotčené partnerské zemi.

Řídicí orgán zdokumentuje své rozhodnutí nepokračovat v prvním pokusu o zpětné získání. Tento dokument se považuje za dostatečný důkaz náležité péče ze strany řídicího orgánu.

4. Pokud se zpětné získání týká pohledávky vůči příjemci usazenému v partnerské zemi v situaci uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 2 písm. a), jehož spolufinancování je převedeno na řídicí orgán, může řídicí orgán započít pohledávku, která má být zpětně získána, oproti nevyužitým prostředkům, které partnerská země předtím převedla na řídicí orgán.
5. Pokud se zpětné získání týká pohledávky vůči příjemci usazenému v partnerské zemi v situaci uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 2 písm. a) a pokud řídicí orgán nemůže provést započtení podle odstavce 4 tohoto článku, může řídicí orgán požádat Komisi, aby úkol zpětného získání daných částek převzala.

Pokud se na dotyčného příjemce vztahuje zmrazení aktiv nebo zákaz zpřístupnit mu nebo v jeho prospěch finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, ať už přímo, či nepřímo, na základě omezujících opatření přijatých v souladu s článkem 215 Smlouvy o fungování EU, je řídicí orgán povinen požádat Komisi, aby úkol zpětného získání daných částek převzala. Řídicí orgán za tímto účelem přeneše na Komisi svá práva vůči příjemci.

Řídicí orgán informuje společný monitorovací výbor o všech postupech zpětného získání, které byly Komisí převzaty.

Článek 15

Odchyly od nařízení (EU) č. 1299/2013 týkající se nadnárodních programů

1. Odchylně od čl. 12 odst. 1 a 2 nařízení (EU) č. 1299/2013 může monitorovací výbor nebo řídicí výbor zřízený monitorovacím výborem a jednající v rámci jeho odpovědnosti vybrat nové operace i bez příjemce z partnerské země, která se nachází v situaci uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 2 písm. a) nebo b) tohoto nařízení, pokud jsou určeny nadnárodní dopady a přínosy.

Monitorovací nebo řídicí výbor může vybrat nové projekty i v případě, že se v okamžiku výběru nemůže zúčastnit žádný příjemce z partnerské země, která se nachází v situaci uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 2 písm. a) nebo b).

2. Odchylně od čl. 12 odst. 2 a 4 nařízení (EU) č. 1299/2013 mohou probíhající operace pokračovat i v případě, že se žádný z příjemců z partnerské země, která se nachází v situaci uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 2 písm. a) nebo b) tohoto nařízení, nemůže provádění projektu účastnit.

V souvislosti s prováděním operací, které byly narušením provádění programu postiženy, se dopad nadnárodní spolupráce a její přínosy posuzují v souladu s čl. 8 odst. 1 a 3 tohoto nařízení.

3. Odchylně od čl. 12 odst. 5 nařízení (EU) č. 1299/2013 může řídicí orgán v souladu se svým vnitrostátním právem změnit dokumenty stanovující podmínky podpory operací, které byly narušením provádění programu postiženy.

Tyto změny se mohou týkat také výměny hlavního příjemce, změn plánu financování nebo lhůt pro provedení.

Od data skončení narušení provádění programu může řídicí orgán změnit dokument stanovující podmínky podpory operací tak, aby se vztahoval na příjemce z partnerské země, která se nachází v situaci uvedené v čl. 2 odst. 1 bodě 2 písm. a) nebo b), uvedené v dokumentaci žádosti.

4. Odchylně od čl. 13 odst. 2 nařízení (EU) č. 1299/2013 se na práva a povinnosti hlavních příjemců použije článek 10 tohoto nařízení.

5. Odchylně od čl. 21 odst. 2 nařízení (EU) č. 1299/2013 a aniž je dotčen odstavec 3 tohoto článku, může certifikační orgán poskytovat platby přímo i jiným příjemcům než hlavnímu příjemci.

6. Odchylně od čl. 23 odst. 4 nařízení (EU) č. 1299/2013 se na ověřování řízení prováděná řídicím orgánem a kontrolory použije článek 7 tohoto nařízení.

7. Odchylně od čl. 27 odst. 2 a 3 nařízení (EU) č. 1299/2013 se na zpětné získávání neoprávněně vyplacených částek a jejich vrácení řídicímu orgánu použije článek 14 tohoto nařízení.

8. Odchylně od článku 28 nařízení (EU) č. 1299/2013 se na zvolený způsob přepočtu výdajů vzniklých v jiné měně než v eurech na eura použije článek 13 tohoto nařízení.

9. Odchyly stanovené v odstavcích 1 až 8 se uplatní ode dne, kdy dotčené nadnárodní programy začaly být postiženy narušením provádění programu, a po dobu, během níž toto narušení trvá.

Článek 16

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 9. listopadu 2022.

Za Evropský parlament
předsedkyně
R. METSOLA

Za Radu
předseda
Z. STANJURA

PŘÍLOHA

SEZNAM DOTČENÝCH PROGRAMŮ SPOLUPRÁCE NA OBDOBÍ 2014–2020

ČÁST 1:

SEZNAM PROGRAMŮ PŘESHRAŇIČNÍ SPOLUPRÁCE PODLE NAŘÍZENÍ (EU) č. 232/2014

1. 2014TC16M5CB001 – ENI-CBC Kolarctic
2. 2014TC16M5CB002 – ENI-CBC Karélie–Rusko
3. 2014TC16M5CB003 – ENI-CBC Jihovýchodní Finsko – Rusko
4. 2014TC16M5CB004 – ENI-CBC Estonsko–Rusko
5. 2014TC16M5CB005 – ENI-CBC Lotyšsko–Rusko
6. 2014TC16M5CB006 – ENI-CBC Litva–Rusko
7. 2014TC16M5CB007 – ENI-CBC Polsko–Rusko
8. 2014TC16M5CB008 – ENI-CBC Lotyšsko–Litva–Bělorusko
9. 2014TC16M5CB009 – ENI-CBC Polsko–Bělorusko–Ukrajina
10. 2014TC16M5CB010 – ENI-CBC Maďarsko–Slovensko–Rumunsko–Ukrajina
11. 2014TC16M5CB011 – ENI-CBC Rumunsko–Moldavsko
12. 2014TC16M5CB012 – ENI-CBC Rumunsko–Ukrajina
13. 2014TC16M6CB001 – ENI-CBC oblast Černého moře

ČÁST 2:

SEZNAM PROGRAMŮ NADNÁRODNÍ SPOLUPRÁCE PODLE NAŘÍZENÍ (EU) č. 1299/2013

1. 2014TC16M5TN001 – Program Interreg pro region Baltského moře
 2. 2014TC16M6TN001 – nadnárodní program pro Podunají
-